

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 462/08-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 202/07 a vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 28/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júna 2008 doručená a 30. júna 2008 doplnená sťažnosť M. J., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 1 ods. 2, čl. 2

ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 202/07 a vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 28/08.

1.1 Z nejasnej sťažnosti vyplýva predovšetkým to, že sťažovateľ podal 8. októbra 2007 okresnému súdu návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak okresný súd o tomto návrhu „*nikdy nerozhodol*“. Okresný súd listom z 15. januára 2008 sp. zn. 5 PP 202/07 oznámil sťažovateľovi, že „*lehota na podmiennečné prepustenie ešte neuplynula, preto o Vašej žiadosti súd rozhodovať nebude*“. Sťažovateľ nesúhlasil s právnym názorom predsedu senátu, preto sa obrátil sťažnosťou na predsedu okresného súdu, ktorý však listom z 5. februára 2008 sp. zn. Spr 3012/08 oznámil sťažovateľovi, že jeho sťažnosť považuje za nedôvodnú.

Podľa názoru sťažovateľa okresný súd tým, že nerozhodol o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z 8. októbra 2007, porušil jeho základné práva zaručené v čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1.2 Sťažovateľ ďalej uviedol, že 18. februára 2008 podal okresnému súdu nový návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Vec bola na okresnom súde vedená pod sp. zn. 5 PP 28/08, pričom sťažovateľ namieta, že v rozpore s § 415 ods. 3 Trestného poriadku tento návrh nebol rozhodnutý do 60 dní, ale iba po uplynutí 71 dní, a to 30. apríla 2008. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu 24. apríla 2008 sťažnosť na prietahy v konaní, a tým využil aj právne prostriedky nápravy. Podľa názoru sťažovateľa predmetná vec nie je natoľko komplikovaná a náročná, aby mohla ospravedlniť prietahy v konaní súdu. Správanie sťažovateľa nezapríčiniilo

spôsobené priet'ahy, ale tieto zapríčinil okresný súd. Z dôvodu, že musel až do rozhodnutia súdu trpieť stav právnej neistoty, domáha sa aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 500 000 Sk.

Uvedeným postupom okresného súdu podľa názoru s'ťažovateľa došlo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 28/08 k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S'ťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv okresným súdom, prikázal okresnému súdu, aby konal bez priet'ahov, priznal s'ťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk, ako aj trovy konania a taktiež navrhol, aby ústavný súd prikázal „*prepustiť odsúdeného z výkonu trestu*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie s'ťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 202/07 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 PP 28/08.

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo

upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

V kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie označených práv „nerozhodnutie“ o návrhu sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“, že okresný súd o uvedenom návrhu „rozhodovať nebude“, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označil za účastníka tohto konania. Keďže okresný súd sťažovateľovi listom z 15. januára 2008 oznámil, že o jeho návrhu rozhodovať nebude, sťažovateľ sa o namietaných porušeníach jeho označených práv mohol dozvedieť najneskôr, keď mu bol tento list doručený, teda v januári 2008, najneskôr však v deň, keď podal nový návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda 18. februára 2008. Pretože predmetná sťažnosť bola podaná osobne na ústavnom súde v čase (23. júna 2008), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 5 PP 202/07 posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súde, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne

neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľa vyplýva, že konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 5 PP 28/08 bolo skončené 30. apríla 2008. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním 23. júna 2008, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na okresnom súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03), pričom čl. 6 ods. 1 dohovoru na napadnuté konanie nie je aplikovateľný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, a pretože čl. 6 ods. 1 dohovoru na napadnuté konanie nie je aplikovateľný, do úvahy pripadalo odmietnutie predmetnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008